

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Європейський інститут ім. М.Коперніка Університету економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

З Б І Р Н И К   М А Т Е Р І А Л І В

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**
(електронне видання)

23-24 березня 2023 року

Біла Церква –2023

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Біла Церква, 23-24 березня 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 176 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р. екон. наук, професор, ректор БНАУ.

Варченко О.М., д-р. екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності БНАУ.

Димань Т.М., д-р. с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності БНАУ.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи БНАУ.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук, декан соціально-гуманітарного факультету БНАУ.

Ігнатенко В.Д., канд. пед. наук, доцент, зав. кафедри романо-германської філології та перекладу БНАУ.

Цвид-Гром О.П., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедри іноземних мов БНАУ.

Боньковський О.А., начальник відділу зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності БНАУ.

Любимова Ю.С., канд. філол. наук, доцент, директор Інституту Конфуція КНЛУ.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ.

Збірник містить матеріали учасників IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

<https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

Резнік В.Г., Носенко М.М. КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	59
Перова О.С., Гулієва Д.О. ПОЛІЛІНГВІЗМ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	61
Duchenko A.V. PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE ACADEMIC GROUP REGARDING THE FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE ENGLISH TEACHERS.....	63
Рейда О.А. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	65
Столбецька С.Б. КОНТЕКСТНО-ОРІЄНТОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	68
Саливоненко А. О. КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА В КИТАЇ: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....	70
Біліченко А.М. ВИВЧЕННЯ АГРАРНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....	72
Врубель Г.Ф. ВИКОРИСТАННЯ РІЗНОМАНІТНИХ ПІДХОДІВ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	75
Камінська С.В. КОГНІТИВНО-ГНОСТИЧНИЙ КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ....	78
Бойко Г.А. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ ЧИТАННІ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	80
Хомчук О.П. ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІСІ.....	81
Духняк І. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	83
Грищенко І.В., Арістова Н.О. УВЕДЕННЯ МІЛІТАРНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО.....	87
Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної у контексті інтернаціоналізації вищої освіти	
Молошна М.С., Гулієва Д.О. ДІАЛЕКТИЗМ ЯК АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМЦЯМИ.....	89
Карпенко С.Д. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАЗКОЗНАВСТВА.....	91
Линчак І.М. МОВА-ПОСЕРЕДНИК ТА ЇЇ РОЛЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ УМІ.....	93
Секція 4. Проблеми правового регулювання питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні	
Ковальчук І.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІТ ПРАВА.....	96
Бровко Н.І. ПІДВИЩЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	98

використання електронного підписуздобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу) при оприлюдненні дисертації поданої до захисту, а також розміщенні рецензій (відгуків) та в інших випадках. Саме використання сучасних технічних можливостей безпосередньо спрямоване не тільки на полегшення обігу інформації, а й забезпечення її прозорості, достовірності та відповідності умовам, визначеним в означеному нормативному документі. Це своєю чергою гарантує дотримання вимог академічної доброчесності всіх суб'єктів, залучених до процедури присудження ступеня доктора філософії або скасування рішення разової спеціалізованої ради про присудження ступеня доктора філософії.

Наразі означені норми передбачені в інституційних Порядках присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради багатьох ЗВО України. Наразі запровадження нових та вдосконалення вже існуючих дієвих механізмів запобігання академічним правопорушенням при очній та дистанційній формі освітньо-науково процесу, що є причиною академічної недоброчесної поведінки, потребує активної реалізації. Крім того, варто підтримати тих науковців, які наголошують на необхідності розробки окремого закону про академічну доброчесність [3; 17], який би враховував змінені умови здійснення навчального та наукового процесів.

Список використаних джерел

1. The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region (), Higher Education in Europe. 2004. № 29(4). P. 503–507. DOI: 10.1080/03797720500083922

2. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>

3. Kuznetsova Natalia S., Nazarov Ivan V. , Yefimenko Leonid V. Areas of reforming the statutory regulation of academic integrity in Ukraine. Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine. 2021. Vol. 28. № 3. P. 176–185. DOI: [https://doi.org/10.37635/jnalsu.28\(3\).2021.176-185](https://doi.org/10.37635/jnalsu.28(3).2021.176-185)

4. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

УДК 378.147:811.133.1'36

СТОЛБЕЦЬКА С.Б., ст. викладач кафедри романо-германської філології та перекладу

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

КОНТЕКСТНО-ОРІЄНТОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Дана публікація стосується проблематики викладання французької мови професійного спрямування з точки зору етнографії спілкування. Акцентується увага на перевагах використання граматики у контексті.

Ключові слова: комунікативний контекст, спеціалізована французька мова, організація діалогів, етнографія спілкування

Активне співробітництво України та Франції в аграрному секторі значно розширює можливості працевлаштування перекладачів, які знайомі з культурою спілкування фахівців аграрного сектору та спроможні здійснювати якісні переклади у цій галузідля національних та міжнародних компаній.

Тому сучасне викладання спеціалізованої французької мови все більше фокусується на формуванні у студентів комунікативної компетентності та все меншому використанні псевдопедагогічних діалогів. Адже здійснення таких простих мовленнєвих актів як привітання, запрошення, прийняття, відмова, отримання інформації вимагають не лише міцних лінгвістичних знань, але й уміння адаптуватися до свого співрозмовника. Зважаючи на це дуже корисно при підборі діалогів, граматичних та фонетичних вправ надихатися знаннями та навичками, описаними етнографією спілкування. Традиція виконання граматичних вправ на заняттях французької мови дуже давня. Вправи займають досить велику частину часу заняття, але не завжди приводять до бажаного результату. Проте мова не повинна знаходитися у вакуумі, вона є інструментом комунікації, створеним для виконання певної дії у певному контексті. Щоб відповідати цим вимогам граматичні вправи потребують суттєвих змін. Кращі результати дає вивчення граматики у контексті. Граматика французької мови у контексті дозволяє засвоїти те чи інше правило й водночас імітувати процес реального спілкування, тобто граматику вбудовується в комунікативну ситуацію або комунікативний контекст. Але така підготовка до занять вимагає від викладача значно більших зусиль, а, отже, часу. Можливо саме тому граматичні вправи в контексті зустрічаються на ринку значно рідше. Особливо це стосується контексту професійного спрямування, зокрема, аграрного.

Створення вправ з урахуванням етнології спілкування може дати цікаві переваги. Для студентів, які планують працювати в аграрному секторі можна, наприклад, запропонувати наступну вправу на засвоєння означених та неозначених артиклів.

Dans ____ région Midi-Pyrénées, ____ veaux sont «nourris sous ____ mère ».

Ils sont nourris avec ____ lait de la mère et ____ vaches sont nourris dans ____ prés. Ils mangent aussi ____ céréales. Ils ont ____ viande rose, persillée, délicieuse. Ce n'est pas ____ même chose dans toute ____ France.

J'achète souvent ____ bon morceau de veau.

У процесі виконання цієї вправи студенти не лише перевіряють рівень засвоєння ними французьких артиклів, але й знайомляться зі способом відгодівлі телят для отримання рожевого, мрамурового та смачного м'яса в одному з південних регіонів Франції.

Співпраця в галузі тваринництва буде більш ефективною, якщо перекладач знайомий з головними елементами професійної культури працівників ветеринарної медицини та їх професійними моральними принципами. Наприклад, можна повідомити студентам, що це одна з небагатьох професій, де звертання на ти зустрічається досить часто та є своєрідним знаком згуртування.

Аналіз живих діалогів дає можливість виокремити певні ритуали початку та закінчення спілкування, певні ситуативні звороти, які допомагають впорядкувати

розмову, певною мірою зробити спілкування більш приємним. Треба підкреслити, що діалог це не лише відповідь на запитання або реакція на якийсь заохочення. Іноді діалог може перериватися певною ситуативною подією та згодом відновлюватися. Однак подібні нюанси не завжди враховані в звичайних педагогічних діалогах. Попри намагання викладачів наблизитися до автентичності, не завжди вдається організувати діалог так, як він відбувається в реальному житті. Адаже при організації діалогу в аудиторії часто більше уваги приділяється лінгвістичному та граматичному аспектам, тоді як можливість ситуативного втручання в бесіду залишається поза увагою. Тому важливо пояснити студентам, що продовжити діалог, залучити співрозмовника до мовленнєвої кооперації допомагають тон голосу й такі дискурсивні маркери, як «vous savez que», «j'en crois que», «vous voyez que», «en effet», «franchement».

Зробити комунікацію продуктивнішою, спокійнішою та ефективнішою, допоможуть, наприклад, такі фрази: «Aidez-moi à comprendre...», «Dites-m'en plus», «J'aime ce que tu dis à propos de...».

Отже, використання граматики в контексті допоможе майбутнім фахівцям спілкуватися більш ефективно й усвідомлено, досягати мети комунікації, оптимізувати двосторонній зв'язок та отримувати бажану якість спілкування.

Список використаних джерел

1. Les 8 phrases qui nous aident à communiquer plus efficacement – Режим доступу: <https://www.morganphilips.com/fr-fra/conseils-et-actus/les-8-phrases-qui-nous-aident-a-communiquer-plus-efficacement>

УДК 811.581'373.7

Саливоненко А. О., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА В КИТАЇ: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Розглянуто питання про основні тенденції розвитку когнітивної лінгвістики в КНР. Серед учених Китаю існують різні погляди на теоретичні аспекти когнітивістики. Також наводяться думки та висновки найвідоміших китайських учених відносно дослідження комплексних парадигм когнітивного термінознавства та когнітивної лексикографії.

Ключові слова: когнітивна лінгвістика, когнітивне термінознавство, когнітивна лексикографія, термінологія.

Когнітивна лінгвістика – інтегральна наука про когнітивні процеси у свідомості людини, що забезпечують мислення та пізнання навколишнього світу. Когнітивістика досліджує моделі свідомості, пов'язані з процесами пізнання, з набуттям, виробленням, використанням, зберіганням, передаванням індивідом знань, а також з обробленням та трансформацією інформації, яка надходить до людини різними шляхами, з прийняттям рішень на основі цієї інформації, розумінням людської мови, побудовою логічних умовиводів, аргументацією та з іншими видами пізнавальної діяльності [1].